

بررسی هویت دانش آموزان نظام آموزشی ۳-۳-۶ با هویت دانش آموزان نظام آموزشی ۴-۳-۵

پرستو الیاسی سرزلی سحر یاری،

دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهید صدوقی کرمانشاه parastooelyasi@yahoo.com

دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهید صدوقی کرمانشاه saharyary.teacher1373@gmail.com

چکیده:

پژوهش حاضر به منظور مقایسه سبک‌های هویت دانش آموزان نظام آموزشی ۳-۳-۶ با دانش آموزان نظام آموزشی ۴-۳-۵ کرمانشاه انجام شده است. جامعه پژوهش شامل ۵۲۸۰ نفر از دانش آموزان نظام آموزشی ۳-۳-۶ و نظام آموزشی ۴-۳-۵ هستند که حداقل ۵ سال تحصیلی را پشت سر گذاشته‌اند. حجم نمونه مورد مطالعه ۳۵۷ نفر هستند (۲۳۸ نفر دانش آموز نظام آموزشی فعلی و ۱۱۹ نفر دانش آموز نظام آموزشی قبلی) که به صورت تصادفی طبقه ای انتخاب شده‌اند. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه سبک های هویت برزونسکی (ISI-6G) استفاده شد. برای تحلیل آماری داده ها از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و همچنین از آمار استنباطی (آزمون t دو گروه مستقل و تحلیل واریانس چند متغیری MANOVA) استفاده شد. نتایج تحلیل داده‌های این پژوهش نشان می دهد که بین سبک های هویت دو گروه دانش آموزان نظام آموزشی فعلی و قبلی تفاوت وجود دارد و ترجیحات هویتی دانش آموزان نظام آموزشی ۳-۳-۶ بیشتر سبک هنجاری می باشد.

واژه های کلیدی: سبک‌های هویت، نظام آموزشی، دانش آموزان

۱- مقدمه:

آموزش و پرورش به سبک جدید که در آن مدرسه، معلم و کلاس درسی باشد از حدود ۱۵۰ سال پیش در کشور شکل گرفته است، قبل از آن دانش آموزان در مکتب خانه یا مسجد تنها خواندن و نوشتن یاد می گرفتند اما در شیوه جدید آموزش، قرار شد که مهارتهایی هم به دانش آموزان آموخته شود. از آن زمان تاکنون آموزش و پرورش ما تغییرات فراوانی با هدف بهتر شدن پیدا کرد اما هربار منتقدانی هم داشت. به طوریکه الان کارشناسان آموزشی معتقدند نظام آموزشی ما هیچ مهارتی را به دانش آموزان یاد نمی دهد و بیشتر بر حفظیات استوار است.

به اعتقاد اکثر آنها، الان مشکل نظام آموزشی ما ۶ ساله بودن یا نبودن دوران ابتدایی نیست بلکه مشکل در عدم آموزش مهارت به دانش آموزان است چون سیستم آموزشی کشور سبب شده دانش آموزان و دانشجویان فقط به فکر گرفتن مدرک یا نمره قبولی باشند، به همین دلیل یک شب مانده به امتحان یا در شب امتحان

شروع به حفظ کردن محتویات کتاب درسی خود کرده و اگر ما همان سوال ها را یک هفته بعد از دانش آموز بکنید، او قادر به پاسخگویی به تمام سوال ها نیست.

با توجه به تغییرات نظام آموزشی ایران طی سال های گذشته پیشرفت تحصیلی در طی حدود یک قرن گذشته یکی از مسائل مهم در روانشناسی و علوم وابسته بوده است (Premuzic and Furnham, ۲۰۰۳). پیشرفت تحصیلی تقریباً در اکثر پژوهش های انجام شده در این زمینه در شکل کمی آن با معدل دروس فرد در مدرسه یا دانشگاه یا هر محیط آموزشی دیگر که دانش آموز در آن تحصیل می کند سنجیده می شود (مهرافروز، ۱۳۷۸). دامنه ی بسطیاری گسترده ای از متغیرهای فردی، اجتماعی و خانوادگی و فرهنگی با پیشرفت تحصیلی مرتبط است. بعضی از پژوهشگران بر اهمیت متغیرهای فردی در این زمینه تأکید می کنند. به عنوان مثال کملیور و همکاران (۲۰۰۵) اعتقاد دارند که فرد در دنیای امروزی برای ورود به جامعه و روبرو شدن با موقعیت های مختلف آن دارای ویژگی های شخصیتی و فردی خاصی است و این ویژگی های فردی و شخصیتی هم تحت تأثیر مسائل گسترده تر جامعه بوده و هم بر آن ها تأثیر می گذارد. در جامعه امروزی تحصیلات و به تبع آن پیشرفت تحصیلی به دغدغه های اصلی والدین برای کودکان و نوجوانان خود بدل شده است. در حقیقت می توان گفت برای جوامع امروزی تحصیلات مناسب به هدف دستیابی به موقعیت های اجتماعی، شغلی و اقتصادی بالاتر یکی از اهداف اصلی برای والدین و سیاست گذاران کشورها تلقی می شود و ملاک اثربخشی موفقیت آموزش نیز پیشرفت تحصیلی دانش آموزان است. بنابراین شناخت ابعاد مختلف پیشرفت تحصیلی و متغیرهای مرتبط با آن گام نخست و اصلی برای این هدف است.

اما در تمام فرهنگ ها ایجاد هویت یکی از شرایط اساسی شکل گیری شخصیت مورد پذیرش جامعه است. هویت مبتنی بر آگاهی منحصر به فرد انسان از این امر است که ما به گونه ای از هر انسان دیگر متمایز هستیم. در مطالعه ی شخصیت انسان هویت یک جنبه ی اساسی و درونی بوده که با کمک آن احساس تداوم و یکپارچگی به فرد می دهد. هویت مفهوم ذهنی فرد از خودش می باشد و با عناوینی چون هویت شخصی، هویت اجتماعی، هویت قومی، هویت جنسی و غیره مورد استفاده قرار می گیرد (Reber,